

Verslag van de openbare vergadering van de commissie **Burger**
d.d. 10 oktober 2013

Aanwezig: (plv) leden Van Blitterswijk, Den Boer, Braun, Hessing, Janssen, Pasterkamp (voorzitter), Reiding, Rosdorff, De Rotte, Teeuwen, Van Tongeren, Vogel en Dewkalie (griffier)

Voorts: wethouders Haanstra, Roeffen, Timmers en Tönjann

Verslag: J. Kroondijk-Beaumont

---

1. Opening en mededelingen omtrent de vergadering

De **Voorzitter** opent de vergadering om 20.00h en verwelkomt de aanwezigen. Wethouder Roeffen komt iets later.

2. Vaststellen agenda

De agenda wordt conform vastgesteld.

3. Spreekgelegenheid voor het publiek over niet-geagendeerde onderwerpen

Mevrouw **Zuidgeest**, directeur van OBS De Vogels, geeft aan dat de gemeente voornemens is per 1 januari 2014 de subsidie voor de brede school te stoppen. Dit subsidiegeld is verkrijgbaar door een openaanvraagprocedure te starten; vijf jaar geleden heeft haar school daarvoor gepleit zodat alle scholen in Oegstgeest hiervan gebruik konden maken. Het bevreemdt haar dat alleen De Vogels daar gebruik van maakt. Van deze subsidie betaalt De Vogels de bredeschoolcoördinator die allerlei activiteiten na schooltijd organiseert, niet alleen voor de school maar ook voor de wijk. Deze activiteiten zijn heel laagdrempelig omdat de cursussen zo dichtbij zijn voor zowel kinderen als volwassenen. Zij begrijpt dat de gemeente moet bezuinigen en soms harde keuzes moet maken, maar De Vogels wil graag breed georiënteerd blijven. In deze tijd van horizontale en verticale verbreding en de integratie van allerlei organisaties is het vreemd, dat nu net deze subsidie gestopt zou worden. Er komt dan weer een eilandencultuur en zij vindt het hoog tijd, dat in heel Oegstgeest organisaties samen alles gaan doen. Daarom stelt zij voor een betere verdeling van de middelen voor jeugd-, jongeren- en ouderenwerk over de diverse wijken en daarbij gebruik te maken van bestaande locaties en organisaties. Zodoende blijven de activiteiten laagdrempelig en voor iedereen in Oegstgeest. Deze activiteiten hebben ook een bindende rol binnen een wijk. De gemeente dient wel een coördinerende rol te behouden gezien de belangen van de organisaties in het werkveld. De openaanvraagsubsidie zou gehandhaafd moeten blijven, een subsidie die dus niet vanzelfsprekend is. Een aanvraag zou moeten voldoen aan criteria, bijv. dat diverse groepen in de wijk bediend worden, er samenwerking is tussen organisaties en tegemoet wordt gekomen aan alle maatschappelijke ontwikkelingen en eisen. Zij denkt hierover graag mee met de gemeente en andere organisaties.

Mevrouw **Rosdorff** vraagt of mevrouw Zuidgeest een specifieke rol voor bredescholen in dit kader ziet en wat bijv. beter gecentraliseerd zou kunnen worden.

Mevrouw **Zuidgeest** ziet dat de jeugd- en jongerenactiviteiten voornamelijk in het centrum plaatsvinden; dat is te ver voor wijken als Poelgeest en Rhijngeest. In wijken waar niet veel gemeenschappelijke voorzieningen zijn vooral voor ouderen en kinderen zou bekeken moeten worden hoe die wel in de wijken plaats zouden kunnen vinden. Daarmee verlaag je de drempel flink.

De heer **Den Boer** noemt in dit verband Oegstgeest in beweging; hoe ziet mevrouw Zuidgeest die ontwikkeling? Zou daar ook mee samengewerkt kunnen worden?

Absoluut, aldus mevrouw **Zuidgeest**. Samenwerken lukt ook bijna altijd want als mensen iets graag willen dan gaat het eigenlijk ook goed.

De heer **Janssen** begrijpt dat mevrouw Zuidgeest ervoor pleit de subsidiemiddelen te bundelen en schotten tussen subsidies weg te halen.

Dat lijkt mevrouw **Zuidgeest** inderdaad verstandig. Het is niet van deze tijd wanneer organisaties als eilandjes opereren. Meer samenwerken betekent ook een efficiëntere inzet van middelen.

De **Voorzitter** dankt mevrouw Zuidgeest voor haar inbreng.

4. Notulen van de openbare vergadering van de commissie Burger van 5 september 2013

Het verslag wordt ongewijzigd goedgekeurd en vastgesteld.

5. Aandachtspuntenlijst commissies/raad

De aandachtspuntenlijst wordt vastgesteld.

Nav punt 4 stelt de heer **Janssen** voor om voorafgaand aan de presentatie van het collegevoorstel in de raad te discussiëren over wat de gemeente wil met een Kringloopbedrijf, hoe dat eruit zou moeten zien etc.

De heer **Hessing** wil ook eerst met de kaderstelling beginnen.

Mevrouw **Rosdorff** is het daarmee eens. Zij wil ook van tevoren nadenken bijv. over hoe dit gefinancierd gaat worden.

De **Voorzitter** zegt dat het Presidium gevraagd zal worden dit punt te agenderen.

6. Rapportage vanuit gemeenschappelijke regelingen

Geen opmerkingen.

7. Vaststellen initiatiefvoorstel Zwembad Poelmeer (98/13)

De heer **Hendriksen** spreekt namens het bestuur van Vivax. Aan de visie *Oegstgeest in beweging* is hard gewerkt, ook door Vivax, welke vereniging sinds mei losstaand is. De jeugdafdeling is sindsdien enorm gestegen en ook het ledental in de seniorenafdeling stijgt. Vivax zou graag een sportstimuleringsprogramma willen, dat langs de scholen gaat om het wedstrijdzwemmen en waterpolo te stimuleren. Uiteindelijk is het idee om de algehele sport in Oegstgeest te stimuleren; dat kan samen met andere sportverenigingen. Ook wordt hard gewerkt aan de metakids en world challenge, die hopelijk later tot uitvoering gebracht kunnen worden. Omdat Vivax een breedtesportvereniging is, gaat het de vereniging erom er voor zowel jongeren als ouderen te zijn. Vivax wil graag een plan hiervoor maken, maar de Wethouder weigert sinds november zijn afspraken na te komen. Afspraak met b&w was dat er geen sportverenigingen mogen verdrinken door de bezuinigingen en die afspraak moet ook nagekomen worden. Overige informatie hebben de leden al via de mail gekregen. Vivax is er dus hard mee bezig en het verzoek aan de gemeente is hier ook hard mee aan de slag te gaan.

De heer **Rörsch** van de Nieuwe Vrienden van Poelmeer zegt, dat hier al sinds 2005 over gesproken wordt; dat is erg lang. De heer Koenrades is eigenaar van een van de oudste en beste fitnessclubs in de regio, met meer dan 2.000 leden, en wil graag participeren in het nieuwe zwembad met een fitnessclub en evt. therapieruimte. De manager van het fitnessgebeuren, de heer Farhner, heeft uitgebreide ervaring met de combinatie van zwembad, fitnessclub en therapieën in het Marnixbad te Heerhugowaard. Daarnaast meldt hij, dat er een positief antwoord van de Rabobank ligt inzake de financiering; volgende week spreekt hij hier verder over met de bank. Inmiddels is er een club ervaren mensen bij elkaar. Hij vindt het jammer dat de hoorzitting plaatsvond zonder de KNZB, 2521 en de gemeente Alblasterdam. Hierdoor is een eenzijdig beeld naar boven gekomen: alleen de commerciële waren er. In november 2012 besliste de raad unaniem over het voortbestaan van het zwembad en daarnaast gaf de raad unaniem aan, dat het burgerinitiatief onderzocht moest worden; dat is niet gebeurd. Dus hoe komen de raadsleden ertoe om dat advies zomaar te negeren? Hij verzoekt de commissie beide opties, zijnde renovatie van het bestaande zwembad én 2521, te onderzoeken. Overige informatie hebben de leden per email ontvangen.

De heer **Reiding** merkt op dat de bezuiniging op de subsidie aan Vivax vanavond niet op de agenda staat dus vanavond wordt daar niet over gesproken.

De heer **De Rotte** vraagt hoe groot het aantal wedstrijdzwemmers bij Vivax is.

De heer **Rörsch** antwoordt dat de jeugdafdeling vanaf vandaag 30 kinderen heeft en bij de volwassenen is dat aantal ongeveer 55. De KNZB stelt de eis dat de teams ingeschreven moeten worden voor 1 september of 1 augustus. Er zijn veel mensen die willen en die komen trainen, maar die nog niet mee mogen spelen. Die zijn hier niet bijgeteld. Hij verwacht dat Vivax over twee jaar acht wedstrijdteams heeft, dwz 80 tot 100 ouderen en 50 tot 60 jeugdleden. Een verdere uitbreiding is niet mogelijk want Vivax heeft daarvoor niet genoeg badtijd. Bovendien weet Vivax ook niet hoeveel subsidie zij nog zal krijgen.

De heer **De Rotte** vraagt of aangegeven kan worden hoeveel gebruik de fitnessclub van het zwembad zal maken.

De heer **Rörsch** denkt ongeveer 30% van de fitnessleden; dat is de ervaring in Amsterdam.

De heer **Den Boer** vraagt of de heer Rörsch het concept ook zo zou kunnen maken dat het in een renovatieproject past.

De heer **Rörsch** denkt van niet maar hij is geen expert. Het 2521-concept wordt in het buitenland heel snel gebouwd, hier is het nog nieuw. Het huidige zwembad is heel goed maar er zijn veel mensen voor nodig om het zwembad draaiende te houden en dat is een grote kostenpost, itt een 2521-bad. Misschien kan het theoretisch, maar hij stelt voor in de raadsvergadering voor te stellen dat gezamenlijk te gaan doen.

Mevrouw **Rosdorff** vraagt wanneer het besluit inzake de scheiding van ZVL is genomen.

De heer **Rörsch** antwoordt dat dat besluit twee jaar geleden is genomen. De ZVL huurt nu een aantal uren in Poelmeer en wil dat aantal graag uitbreiden. Ook daarbij geldt dat er geen badtijd voor is.

De **Voorzitter** dankt beide heren voor hun inbreng. Zij stelt voor dat de leden van de werkgroep Zwembad Poelmeer evt. vragen beantwoorden, zijnde de heren Helsing, Janssen en mevrouw Rosdorff.

Mevrouw **Rosdorff** geeft aan dat de brede consultatie onder de bevolking en experts heeft geleid tot andere inzichten bij de werkgroep. In het verleden hield de raad zich

vooral bezig met nieuwbouw maar een nieuw zwembad lijkt in deze tijd niet haalbaar. In de begroting 2013 is er zelfs voor gekozen eind 2015 het zwembad te sluiten; daarvoor is een grote beweging tot stand gekomen onder de bevolking. Op de hoorzitting bleek ook dat veel mensen het zwembad als basisvoorziening voor de gemeente willen behouden om diverse redenen. LO heeft in mei al aangegeven, dat gezien de slechte financiële omstandigheden een keuze voor renovatie ruimte in tijd en financiën kan bieden. Ook verandert de behoefte aan zwemwater. Opvallend bij de inbreng van experts is, dat je goed moet weten wat je nu hebt: een zwembad met veel faciliteiten. Een 2521-bad heeft ook veel faciliteiten maar minder dan het huidige zwembad. Renovatie zou dus zelfs voor minder kunnen, maar dat moet nog nader onderzocht worden. Vanwege het grote draagvlak onder de bevolking en het feit dat maatschappelijke organisaties bij een renovatie de gelegenheid krijgen om te groeien, heeft de werkgroep gemeend voorliggend initiatiefvoorstel op te stellen. Alle investeringen die gedaan moeten worden, moeten worden beschouwd in het brede landschap van financiële moeilijkheden waarin Oegstgeest verkeert. LO vraagt zich af of niet meer criteria meegegeven moeten worden vwb de mogelijkheden van bijv. een fitnessclub. Heeft de Wethouder nu genoeg kaders om op pad te gaan?

De heer **De Rotte** vindt dat de werkgroep de geluiden van Oegstgeest goed heeft opgepakt. Hulde ook aan de bevolking die zo is opgestaan. De gemeente is echter wel in zwaar weer geraakt dus dit is een moeilijke situatie; hij hoopt dat de bevolking daar ook begrip voor heeft. Er is inmiddels veel besproken en vele kanten zijn belicht. Nieuwbouw is op dit moment niet haalbaar, met renovatie kan een zwemgelegenheid in Oegstgeest behouden blijven en kan het probleem 10 tot 15 jaar vooruit geschoven worden. Dat laatste rechtvaardigt volgens hem een uitgebreid onderzoek hiernaar, dat opgebracht zou moeten worden door een bijdrage van de gemeente maar ook door een verhoging van de prijskaartjes van het zwembad. De ouders van de Montessori-school betalen zelf de zwemles voor hun kinderen; heel sympathiek. Misschien kan ook therapeutisch zwemmen met bijv. ouderen een optie zijn, waardoor gelden uit de Wmo gebruikt kunnen worden. Ook een commerciële exploitatie moet mogelijk zijn; dat brengt de haalbaarheid van een renovatie zeker dichterbij. Dat vereist een professionele Raad van Toezicht, die ook financieel goed onderlegd is. De VVD vindt een OZB-verhoging voor dit doel een absoluut laatste optie; dat is een te makkelijke manier om dit op te lossen. De VVD steunt het initiatiefvoorstel.

De heer **Reiding** zegt dat ook PrO het zwembad graag wil behouden, maar de ogen mogen niet gesloten worden voor wat verder in de gemeente aan de hand is. Het kader van € 100.000 per jaar is te krap, horende de specialisten, dus daar moet de gemeente ook realistisch over zijn. De hoorzitting bracht op dat renovatie weer geheel terug is op de agenda; PrO heeft dat ook altijd bepleit. De gemeente kan op dit moment gewoon geen grote investeringen doen. Een nieuw zwembad kan in de exploitatie goedkoper zijn maar de kosten gaan hier voor de baten uit. Met renovatie kan wat tijd gekocht worden en dat lijkt hem een goede optie. Tbv andere kostendragers zou best een nieuw muurtje bij het zwembad gemetseld kunnen worden, dus dat lijkt hem goed mogelijk in het geval van renovatie. Rondom de decentralisatie en de Wmo bestaan grote onzekerheden; er moet dus voorzichtig omgegaan worden met het inzetten van Wmo-budget en -reserves voor een zwembad. Hij vraagt zich af of ouders in Oegstgeest willen betalen voor het schoolzwemmen zoals bij de Montessorischool, want veel kinderen in Oegstgeest hebben op die leeftijd al een diploma. Die optie zou wel serieus onderzocht moeten worden. Crowdfunding is al eerder aangehaald. Als er

extra kosten voor het zwembad gemaakt moeten worden dan zullen die deels op de gemeentebegroting moeten drukken, maar het zou heel goed zijn als het dorp zich hiervoor zou inspannen naast het aantrekken van kostendragers. Een verhoging van de OZB kan ook een vorm van crowdfunding zijn, ook gelet op het feit dat alle huishoudens in Oegstgeest getekend hebben voor behoud van de zwembadvoorziening. Het zou aan de burgers gevraagd kunnen worden of zij daartoe bereid zijn; ook die optie moet serieus bekeken worden. Op 1 februari 2014 wordt het college gevraagd een voorstel aan de raad te doen; dat is al snel en hij vraagt zich af of er dan ook een volledig voorstel kan liggen dat op een groot draagvlak kan rekenen. Hij stelt voor dit punt over de verkiezingen heen te tillen en dan met een goed voldragen voorstel te komen.

De heer **Den Boer** denkt dat Oegstgeest heel helder is: we willen een zwembad en we hebben een zwembad nodig. Het CDA is altijd voor een sobere zwembadfunctie in Oegstgeest geweest en staat achter het besluit dat nu voorligt. Kan de Wethouder met de nieuwe kaders aan de slag? Het is goed dat nu ook naar renovatie wordt gekeken. Tav het schoolzwemmen merkt hij op, dat de schooldirecteuren destijds zelf ook voorstelden daarmee te stoppen. Hij is benieuwd naar de gevolgen straks voor de begroting. Is het haalbaar op 1 februari 2014 een afgerond voorstel voor te leggen? Misschien moet dit inderdaad over de verkiezingen heen getild worden zodat bij de Perspectiefnota naar een dekking gekeken kan worden. Bij het station staat een groot gebouw met een fitnessruimte, zwembad en hotel; in hoeverre ziet de fitnessexploitant dat als concurrentie? Het CDA kan zich vinden in voorliggend voorstel. Het is goed wanneer de raad regelmatig wordt geïnformeerd over het zwembad.

De heer **Janssen** zegt dat de werkgroep voorgesprekken heeft gevoerd en een werkbezoek gebracht aan het zwembad; dat heeft het beeld over dit onderwerp in een ander perspectief gezet. De werkgroep heeft geconstateerd, dat een zwembad in Oegstgeest een groot draagvlak heeft. De discussie van de afgelopen jaren is te veel gefocust geweest op de vraag: hoe groot moet zo'n zwembad nu zijn? De discussie ging te weinig over: wat moet er nu in zo'n zwembad gebeuren en hoe past dit in het totale beleid van Oegstgeest? Om je nu voor 40 jaar vast te leggen terwijl je eigenlijk nog niet precies weet wat je beleidsmatig met zo'n zwembad wil, dan neem je een groot voorschot op de toekomst terwijl je er ook voor zou kunnen kiezen om nog 10 tot 15 jaar met het huidige zwembad door te gaan om zo een kans te krijgen om zaken zich te laten ontwikkelen. Een Raad van Toezicht en exploitant zouden veel meer op de maatschappelijk toegevoegde waarde moeten gaan sturen. Als een zwembad een toegevoegde waarde heeft tav de gezondheid in het dorp en er worden activiteiten georganiseerd ter bevordering van gezondheid, kijk dan als eerste naar accommodaties die je al hebt zoals het zwembad. Vandaar dat de Wmo als denkrichting in het voorstel is gezet. 1 februari 2014 is inderdaad krap aan, maar nog langer uitstellen betekent dat het moment vanzelf komt dat het zwembad instort. Ten tweede komen de verkiezingen eraan. De werkgroep wil niet het risico lopen dat er straks na de verkiezingen pas in oktober/november 2014 een besluit genomen kan worden over het zwembad. Tav de Montessorischool merkt hij op, dat als blijkt dat het een werkbaar model is als ouders zelf een deel van de financiering voor hun rekening nemen dan is dat een verrassende ontwikkeling die de werkgroep niet uit wil sluiten. In de werkgroep is gekeken naar crowdfunding en ook deskundigen hebben zich hierover gebogen. Ervaring daarmee is volgens deskundigen, dat crowdfunding een niet erg succesvol model is voor een openbare voorziening als een zwembad.

Wethouder **Roeffen** is blij met het initiatief en de randvoorwaarden die in het voorstel vermeld staan. Het kader van € 100.000 per jaar is nu kennelijk wat ruimer maar waar ligt de grens? Er zijn in het verleden veel onderzoeken geweest naar nieuwbouw en renovatie. De renovatiekosten zijn in 2011 goed onderzocht maar uiteraard zal hij een update maken van energiebesparende maatregelen etc. Die bedragen liepen toen echter al op tot € 3,7 miljoen. Een nieuw 2521-bad komt neer op € 4,5 miljoen. Hij vreest dat naast hoge kapitaallasten er een hoog exploitatietekort per jaar zal zijn, ook omdat de raad het bad niet kleiner wil maken. Bij een groot bad zijn meer toezichthouders nodig en dat betekent meer personeelskosten, waardoor de exploitatiekosten wanneer het zwembad in takt blijft niet veel omlaag kan. Hij hoort nog graag wat het maximale exploitatietekort zou mogen zijn.

Tweede termijn

De heer **Vogel** heeft ook veel waardering voor de werkgroep; het is een ultieme poging om het zwembad te behouden. De hamvraag is of de Wethouder voldoende kaders heeft. Fitness of wellness zou een positieve bijdrage kunnen leveren, wordt gezegd, maar gaat de gemeente daar ook risico mee lopen? De gemeente kan geen grote investeringen doen en dus ook geen groot risico lopen over aanvullende voorzieningen. Die risico's zouden dus bij de exploitant moeten komen te liggen en niet bij de gemeente. Er liggen meer dan 7.000 handtekeningen van mensen die het zwembad willen behouden, maar Sportfondsen kan met moeite het kaartje met een kwartje verhogen. Als je dat doorzet naar de OZB dan word je daar niet vrolijk van. De Wethouder zou een maximaal bedrag meegegeven kunnen worden maar je zou ook kunnen denken aan een bepaalde verhouding tussen een verhoging van het tarief en een verhoging van de OZB. Een substantieel deel zou moeten komen uit verhoging van het tarief, waar het profijtbeginsel bij toegepast zou moeten worden. LO steunt het voorstel maar de punten die LO naar voren heeft gebracht, zouden nog aangescherpt kunnen worden.

De heer **Janssen** kent de kostenraming zoals die er lag voor de renovatie. Hij is ook bij Sportfondsen geweest, waar een andere kostenraming lag die aanzienlijk lager was dan die van de gemeente. Hierover is gesproken met de ambtelijke ondersteuning. Ook kan gezegd worden: dit is het bedrag en kijk of het daarvoor mogelijk is het zwembad op een solide manier voor langere tijd open te houden. Vanuit die gedachte heeft de werkgroep gezegd: geef een richtbedrag mee van € 200.000 kapitaallasten, werk daar naar toe en als dan blijkt dat dat niet solide is dan moet een geheel ander besluit genomen worden. De OZB-sluis ongelimiteerd openzetten vindt ook hij niet verstandig. Eenderde belasting en tweederde maatregelen op de uitgaven vindt hij een verstandige benadering. Hij steunt het voorstel.

De heer **Reiding** is het eens met de heer Janssen vwb de datum 1 februari 2014. Natuurlijk moet het snel en is uitstel niet goed, maar dat mag niet betekenen dat er in februari een slecht besluit wordt genomen. De Wethouder zei dat de raad ervoor heeft gekozen het zwembad in deze vorm te behouden; dat staat volgens hem niet in het voorstel. Onderdeel van een renovatie kan zijn dat het zwembad een andere configuratie krijgt; die optie kan ook deel van het onderzoek zijn. Het vorige college heeft volgens hem niet serieus naar renovatie gekeken, althans alleen op een manier om het verhaal af te serveren. Daar was een hoog kostenplaatje bij opgesteld; er moeten mogelijkheden zijn om voor een lager bedrag tot een zinvolle renovatie te komen.

Mevrouw **Rosdorff** vraagt of de heer Reiding pleit voor een ander onafhankelijk onderzoek dat niet geënt is op het eerdere onderzoek naar renovatie.

De heer **Reiding** heeft niet gepleit voor een nieuw onderzoek maar de Wethouder zou niet copy paste de getallen uit het eerdere onderzoek door zijn voorganger over mogen nemen. De traditionele vorm van crowdfunding kan hij zich niet voorstellen bij een algemene voorziening als een zwembad, maar het door de inwoners van Oegstgeest deels laten betalen van de exploitatielasten van het zwembad kan op allerlei manieren, bijv. middels het tarief, en het profijtbeginsel is dan een mooi uitgangspunt om te hanteren.

De heer **Den Boer** zegt nog mbt het schoolzwemmen, dat het heel belangrijk is dat scholen hier een verantwoordelijkheid in hebben. De verantwoordelijk voor het opnieuw invoeren van het schoolzwemmen zou daar ook gelegd moeten worden, dus niet de gemeente moet nu het beleid formuleren weer schoolzwemmen in te willen voeren. Hij deelt de oproep tot een andere configuratie. Hij denkt dat het kader nu helder is; het is een uitdaging voor de Wethouder om op 1 februari een goed voorstel neer te leggen waarin iedereen zou kunnen participeren. Vandaar ook zijn vraag aan de heer Rorsch of zijn ideeën ook in een renovatieplan zullen werken. Hij roept eenieder op met creatieve ideeën te komen. Vwb de financiering zijn er diverse mogelijkheden en de OZB is dan niet de eerste die opkomt, maar hij kan zich vinden in het voorstel van de heer Vogel. Dit ziet hij graag in het definitieve voorstel terug. Hij steunt het voorstel en denkt dat hier in de raad ook nog over gesproken zal worden.

De **Voorzitter** vraagt of dit initiatiefvoorstel als bespreekpunt naar de raad gaat.

Mevrouw **Rosdorff** wil het als bespreekstuk doorgeleiden, want de Wethouder heeft nadrukkelijk gevraagd om een aanscherping van de kaders vwb het maximale exploitatietekort. Gisteren heeft zij nog iemand benaderd die niet bij de hoorzitting kon zijn maar hele goede ideeën heeft. Zij heeft gevraagd of diegene die voor wil leggen en dat zal gebeuren.

De heer **Reiding** lijkt het niet zorgvuldig als tussen nu en de raadsbehandeling weer nieuwe punten worden ingebracht die dan maar half besproken kunnen worden. Die zouden onderdeel van het collegevoorstel moeten vormen. Dit punt zou kort voor de raad geagendeerd moeten worden waarin kort de standpunten herhaald worden.

De heren **Den Boer** en **Janssen** sluiten zich daarbij aan.

Mevrouw **Rosdorff** verwijst naar de oproep van de Wethouder de kaders nog iets aan te scherpen.

De **Voorzitter** concludeert dat dit voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat; er kan altijd een amendement komen op dit voorstel.

De heer **Janssen** zal voorafgaand aan die vergadering met de voorzitter overleggen hoe handen en voeten daaraan gegeven kunnen worden.

8. Vaststellen Verordening winkeltijden Oegstgeest 2013 (93/13)

De heer **Doorn** spreekt namens de Vereniging voor de Zondagsrust, een vereniging met ongeveer 27.000 leden. Dit voorstel gaat deze vereniging erg ter harte, gezien ook het feit dat gemeenten nu de vrijheid is gegeven zelf te bepalen wanneer de winkeltijden zijn. In het voorstel staat dat de winkels op zondag vanaf 12.00h geopend mogen zijn. Veel gemeenten zijn erg actief bezig zijn om deze zaak voorkomend jaar te regelen. De vereniging stuit vaak op rotsen als het om dit soort zaken gaat. Waar de vereniging voor staat, wordt niet veel meer gehoord of gezien. Het gaat hem erom, dat de Schepper deze rustdag heeft gegeven en die zou ook in Christelijk Nederland gestalte

mogen hebben en krijgen. Hij heeft een brief ontvangen van Oegstgeest dat deze gemeente de afwegingen van de vereniging heeft meegenomen in de besluitvorming. Daar is hij blij mee maar hij ziet ook dat het toch wel doorgaat en dat vindt hij heel jammer. De vereniging probeert die zevende dag als rustdag te handhaven want dat is voor ieder mens goed.

De heer **Janssen** vindt het standpunt van de heer Doorn heel helder. Vertegenwoordigt de heer Doorn een landelijke vereniging of een vertegenwoordiging vanuit Oegstgeest? Is de heer Doorn woonachtig in Oegstgeest?

De heer **Doorn** antwoordt dat de Vereniging voor de Zondagsrust een landelijke vereniging is, die reageert en ageert op zaken die naar haar toekomen via de leden. Hij woont zelf niet in Oegstgeest.

De **Voorzitter** dankt de heer Doorn voor zijn inbreng.

De heer **Van Blitterswijk** zegt dat het CDA tegen zondagopenstelling van de winkels in Oegstgeest is. Mensen wonen graag in Oegstgeest omdat het een prachtig groen en rustig gelegen dorp is, met ook een bruisend verenigingsleven en goede voorzieningen. Openstelling op zondag is het aanjagen van de 24-uurs economie en een oplossing zoeken die niet past bij een dorp. Als mensen op zondag een boodschap willen doen dan kunnen zij binnen vijf minuten op de fiets naar een winkel toerijden. Openstelling op zondag creëert zeer ongewenste effecten, bijv. voor de mensen die in de buurt van winkels wonen die in hun rust gestoord worden. Een belangrijk deel van de middenstand in Oegstgeest zit ook niet te wachten op een zondagopenstelling; het zijn mn de grote supermarkten die dat willen, die genoeg personeel hebben om te kunnen rouleren zeven dagen in de week. Wat is erop tegen om één dag in de week het anders te doen dan alle andere dagen? Een dag van rust temidden van wekelijkse hectiek. Het jachtig aanrennen achter de consumptiemaatschappij, dat staat het CDA niet voor. Ruimte voor rust en bezinning wordt verwaarloosd in deze discussie.

Mevrouw **Rosdorff** merkt op dat voor dit voorstel ook input vanuit de ondernemersvereniging is ontvangen. Verruiming van de winkeltijden voorziet in de behoefte van de inwoners. Er is een keuzevrijheid: ondernemers kunnen zelf kiezen of zij aan de zondagopening willen meedoen of niet. Met de zondagsrust wordt rekening gehouden omdat de winkels pas om 12.00h opengaan. LO gaat ervan uit dat het college zorgt voor een goede afstemming op de situatie van de werkzaamheden van de gemeente in de openbare ruimte, zoals handhaving.

De heer **Janssen** zegt dat de raad inderdaad formeel het besluit neemt maar eigenlijk is de consument degene die besluit. De consument wil op zondag winkelen en krijgt daarvoor in diverse gemeenten in Nederland al de gelegenheid, zoals in Leiden. De VVD komt ook op voor ondernemers die ervoor kiezen de concurrentie met de Leidse ondernemers aan te willen gaan en op zondag open willen. Klanten die anders naar Leiden gaan, worden zo bewogen in Oegstgeest te blijven en hier spullen te kopen. Het winkelaanbod staat al onder druk bijv. door het internetshoppen dus dat moet concurrerend blijven tov de omliggende gemeenten. De ondernemer heeft zelf de keus om op zondag open te gaan of niet. Tav de omwonenden merkt hij op, dat de bepalingen in de Hinderwetvergunning en Omgevingswet gewoon gehandhaafd blijven dus de geluidsoverlast zal op een aanvaardbaar niveau blijven. Hij begrijpt niet dat iemand die zelf van zijn eigen zondagsrust geniet last zou hebben van mensen die er andere opvattingen op na houden en wel op zondag willen winkelen. Dat vindt hij een te gezocht argument en niet getuigen van verdraagzaamheid.

De heer **Van Blitterswijk** meent dat een winkelcentrum er toch anders uitziet op een zaterdag dan op een zondag.

Dat klopt, aldus de heer **Janssen**, maar hij begrijpt niet dat omwonenden op zaterdag last hebben van een winkelcentrum als zij daar in de omgeving wonen. Er zijn ook mensen die naast een voetbalclub wonen waar op zondag gevoetbald wordt. Waarom zou dat wel kunnen en mensen die zondags willen winkelen niet?

De heer **Van Blitterswijk** zegt dat het niet om de verdraagzaamheid naar personen gaat en over hoe zij hun leven inrichten, maar om de verandering in de openbare ruimte als dit besluit wordt aangenomen.

De heer **Janssen** gaat het erom of je verdraagzaam bent richting anderen die hun leven anders inrichten. Oegstgeest is een druk bevolkte gemeente en dat vraagt erom, dat de inwoners af en toe wat moeten kunnen verdragen van elkaar. Twee weken geleden vond de Taste van Oegstgeest plaats, 4.000 bezoekers, groot succes, en dat toont aan dat er op zondag ook een duidelijke behoefte is om iets te doen en beleven in Oegstgeest op zondag.

De heer **Hessing** zegt dat binnen zijn fractie op sommige fronten verschillend wordt gedacht; zijn fractie moet zich over dit punt nog verder beraden. Dit is typisch een onderwerp waarvan hij vindt dat niet op voorhand het marktdenken alle ruimte moet worden gegeven. In omliggende gemeenten is al een zondagopenstelling of die gaat er komen. De gemeente Katwijk ontbreekt in dat rijtje; hij kan zich nauwelijks voorstellen dat er in Katwijk ruimte zal komen om op zondag te gaan winkelen. Een grote meerderheid van de aanwezigen gisteren in Katwijk heeft de steun naar het westen gewend vwb bestuurlijke samenwerking. Als het in Katwijk kan, waarom zou het hier dan niet kunnen? Dat Oegstgeest als een eiland zou opereren in de omgeving als hier niet mee akkoord wordt gegaan, moet dus genuanceerd worden. PrO is niet zondermeer voor ongebreideld consumentisme. Overlast is wel een punt van aandacht; als er een zondagopenstelling komt, zullen mn grotere ketens zoals supermarkten vroeg voorraad gaan worden. Dat betekent in veel gemeenten overlast, dus het is goed daarnaar te kijken. In het Leidsch Dagblad stond over Voorschoten onomwonden: kleine winkeliers gaan de zondagopenstelling niet trekken, de supermarkten gaan het goed redden. De leuke kleine winkeltjes in Oegstgeest worden met deze maatregel in een moeilijk pakket gebracht. De keuze is natuurlijk aan hen maar de consequenties van deze maatregel moeten wel in beeld gebracht worden. Diversiteit aan winkelaanbod wordt niet bevorderd door de zondagopenstelling. Deze maatregel moet in ieder geval goed geëvalueerd worden als besloten wordt tot zondagopenstelling. Zijn fractie komt hier nog op terug.

Wethouder **Haanstra** zegt dat de heer Doorn goed heeft neergezet, dat je er als gemeenschap principieel voor kan kiezen zondags geen activiteiten te willen doen vanuit je geloofsovertuiging. Die keus moet gerespecteerd worden, net als Katwijk doet. Die discussie is landelijk gevoerd en daaruit is geconcludeerd, dat gemeenten daar zelf besluiten over mogen nemen. In Katwijk en Wassenaar is geen zondagopenstelling maar in alle andere omliggende gemeenten wel of binnenkort. Een Oegstgeestenaar kan inderdaad makkelijk per fiets elders op zondag boodschappen doen, maar dat betekent dat die omzet niet bij de detailhandel in Oegstgeest terecht komt. Blijkbaar is er een behoefte bij de bevolking van Oegstgeest maar de detailhandel kan daar niet aan tegemoet komen. Het is geen verplichting open te gaan maar dit besluit biedt een mogelijkheid daartoe. Een deel van de middenstand wil niet open op zondag en dat is hun goed recht, maar het is aan de raad of de raad die mogelijkheid ook wil

afsluiten wanneer er ook andere ondernemers zijn die wel open willen op zondag. Op de informatieavond is gesproken over overlast voor omwonenden; daarom heeft het college gemeend dat de winkels pas vanaf 12.00h open mogen. Op de Lange Voort moeten de winkeliers inpandig laden en lossen, en dat scheelt al veel in het geluidsniveau voor omwonenden. Wat wil PrO precies dat geëvalueerd wordt? Welke aspecten moeten daarin meegenomen worden? Op dit moment heeft de middenstand het zwaar mn vanwege het feit, dat veel via internet wordt besteld en daar bovenop komt de recessie. Om die dan te relateren aan het wel of niet openstellen op zondag, vindt zij erg ingewikkeld. Natuurlijk kan wel bekeken worden hoe de maatregel werkt mn rondom parkeren en handhaving.

De heer **Hessing** is het hierover eens met de Wethouder. De kleine winkeliers in Voorschoten hebben duidelijk aangegeven, dat deze maatregel voor hen niet goed zal uitpakken en hij kan zich voorstellen dat dat in Oegstgeest ook gaat gebeuren, dus dat signaal wil hij wel oppakken al weet hij ook nog niet precies hoe.

Wethouder **Haanstra** zegt dat dergelijke signalen ook al geuit zijn door zelfstandige winkeliers in Oegstgeest. Winkeliersverenigingen spreken hier ook over en zij moeten tot een conclusie komen. Een ondernemer heeft gezegd dat de praktijk zo is, dat er in den lande boetes worden gegeven aan ondernemers die in een winkelcentrum zitten en die niet opengaan op zondag als afgesproken is dat het centrum wel open is op zondag. Dat vindt het college heel onwenselijk en die zorg heeft het college verwoord in een brief aan de vaste Kamercommissie Economische Zaken van de Tweede Kamer want dat past niet in de Nederlandse cultuur.

De heer **Hessing** zegt dat standaard in huurcontracten staat opgenomen, dat ook geëxploiteerd moet worden om panden niet achteruit te laten gaan.

Dat gebeurt niet op grote schaal, aldus Wethouder **Haanstra**, maar er zijn wel voorbeelden van in het land. De eigenaar van de Lange Voort heeft die avond gezegd daar niet aan te denken, maar zei ook dat die toezegging niet tot in de eeuwigheid kon zijn.

Tweede termijn

Van mevrouw **Rosdorff** mag dit voorstel als hamerstuk naar de raad.

Voor de heer **Janssen** kan het ook een hamerstuk zijn. Het opleggen van boetes zou in Oegstgeest feitelijk alleen bij de Lange Voort kunnen spelen en als dat aan de orde is, kan de discussie opnieuw gevoerd worden. Die exploitant moet zich ook bewust zijn van het feit, dat deze discussie dus ook een andere kant op kan gaan als hij daartoe zou besluiten. Hij denkt dat als niet mee wordt gegaan in de huidige ontwikkelingen ook de kleine winkelier de boot gaat missen. Hij ziet de zondagopening als een manier om gevarieerder aanbod te hebben ipv dat het een bedreiging daarvan is.

De heer **Hessing** wil dit voorstel kort in de raad bespreken aangezien er nog een nadere discussie in zijn fractie moet plaatsvinden.

De heer **Van Blitterswijk** heeft niemand horen verklaren, dat Oegstgeest op zondag op slot zou moeten. Iedereen weet dat er behoefte is aan evenementen etc. op zondag in Oegstgeest, maar dat is iets anders dan dat je zegt: de zondag moet net als alle andere dagen worden en dus moeten ook de winkels open zijn. Hij komt hierop terug in de raad.

De **Voorzitter** concludeert dat dit voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

9. Vaststellen Referendumverordening 2013 gemeente Oegstgeest (97/13)

De heer **Teeuwen** is tegen een referendum dus vindt een verordening niet nodig. De raad is gekozen door de inwoners en de raad heeft een controlerende en kaderstellende taak in naam van die inwoners. Een collectief referendum is in strijd met de representatieve democratie omdat de raad kan worden overstemd. Het gevaar van een raadgevend referendum is, dat er een manipulatieve werking vanuit gaat want kiezers kunnen andere beweegredenen hebben om ergens voor of tegen te stemmen. Wel vindt hij het belangrijk dat de raad goed luistert naar de inwoners, maar daar zijn voorbeelden genoeg van bijv. zoals de manier waarop met het zwembad wordt omgegaan. Een referendum is in feite overbodig. Gisteravond kregen inwoners nadrukkelijk de mogelijkheid hun visie te geven over de toekomst van Oegstgeest. Ook kunnen op de website vragen gesteld worden. Indertijd zijn enquêtes gehouden over de Lange Voort en de Kempenaerstraat, en de VVD stapt ook op winkelend publiek af om te vragen wat zij van bepaalde zaken vinden. Ook zo kan dus naar de bevolking worden geluisterd; daar zijn genoeg mogelijkheden voor.

De heer **Vogel** herkent de argumenten van de VVD maar is nog niet zo ver dat hij zegt: ook voor ons is een referendumverordening niet nodig. Of een referendum gehouden zal worden, is vraag twee. Hoe heeft het college gisteravond ervaren? Hij wil een goed proces om te komen tot een kwalitatief hoogwaardige voorzet van het college aan de raad. Voor de inwoners moet duidelijk zijn wat de gevolgen zijn van de diverse scenario's, mn voor de identiteit van Oegstgeest. Ook moet de raad weten hoe het zit met het draagvlak voor die scenario's. De gedachten over dit onderwerp moeten nog wat op gang komen. Op enig moment moet de raad beoordelen of de uitkomst van het proces voldoende is en als dat niet zo is, dan zijn er verschillende mogelijkheden. Extra burgerparticipatie bijv. of een NIPO-enquête; voordeel daarvan is dat deze methoden kwalitatief beter zijn dan een referendum en er meer informatie komt. Hij heeft nog geen duidelijk standpunt of deze referendumverordening nu ingevoerd moet worden; hij wil hier in zijn fractie nog over spreken. Hij heeft zich gestoord aan een passage in de inleiding: "... vanuit de gedachte dat dit onderwerp te belangrijk is om geheel en al over te laten aan de leden van de raad". Dat is helemaal niet het geval want er is een uitgebreide burgerparticipatie. Het volk wordt vertegenwoordigd door gekozen raadsleden, dus met die tekst heeft hij moeite.

De heer **Van Blitterswijk** ziet weinig heil in een referendum, dat zich moeilijk verenigt met het stelsel van een representatieve vertegenwoordiging. Waarom zou een volksvertegenwoordiger wel in staat zijn over het ene belangrijke punt een beslissing te nemen en niet over het andere? Het nut van een referendumverordening kan daardoor ook in twijfel worden getrokken. Toch zal hij voor de verordening stemmen, want deze wordt in het leven geroepen om een referendum over de bestuurlijke toekomst mogelijk te maken. Als een gemeenteraad zou beslissen tot een gemeentelijke fusie dan overstrekt de raad in feite dat mandaat, want de raad beslist dan in essentie over een verandering/vergroting van het electoraat en dat heeft grote invloed op het orgaan dat de raad mandaat geeft. Mocht het zover komen dat de raad aanstuurt op een gemeentelijke herindeling, wat het CDA absoluut niet hoopt, dan heeft het electoraat de laatste stem over die ingrijpende verandering in het electoraat.

De heer **Teeuwen** merkt op dat het CDA nu ingaat op één van de vier mogelijkheden, nl. een fusie, maar er zijn nog drie andere mogelijkheden.

De heer **Van Blitterswijk** zegt dat de vraag voorligt of de raad een referendum mogelijk wil maken en dat moet op één punt mogelijk zijn, nl. als het tot een gemeentelijke fusie komt. Alleen om die reden wil hij het mogelijk maken dat er een referendum komt.

De heer **Van Tongeren** zegt dat PrO dit voorstel heeft ingediend nadat gesproken is over de toekomst van Oegstgeest. In dit geval gaat het ook om een onderdeel dat tussentijds in een aangepast coalitieprogramma aan de orde is gekomen en dit is dus niet in een verkiezingsprogramma naar voren gebracht. De kiezer heeft daar dus geen uitspraak over kunnen doen; dat aspect mag niet uit het oog verloren worden. Dit besluit vindt hij zo belangrijk voor de bewoners dat PrO een referendum daar een geëigend middel voor vindt. Gisteravond was het druk en wat hem opviel, was dat er 150 bewoners van de 23.000 bewoners waren. Op de website hebben ongeveer 60 mensen gereageerd, totaal dus ongeveer 1% van de Oegstgeester bevolking. Dat vindt hij niet een aantal waarvan gezegd kan worden: dit is de mening van de inwoners. Veel mensen willen wel een uitspraak doen over de toekomst van hun eigen dorp maar komen niet direct naar een avond als gisteravond. Hij vindt het van belang dat de raad een mogelijkheid wordt geboden om de bevolking over dit belangrijke onderwerp te kunnen consulteren. Dat laat onverlet dat de raad een besluit neemt. De regeling zelf geeft al de mogelijkheid om niet eens een referendum te houden; daarover moet hierna besloten worden. Er zouden twee scenario's aan bod kunnen komen, eea is afhankelijk van de vraagstelling in het referendum. De raad dient in ieder geval de mogelijkheid te krijgen om een raadgevend referendum te houden, op basis waarvan de raad verder de discussie voert. Voor deze situatie vindt hij dit in ieder geval een belangrijke stap om te zetten.

De heer **Hessing** zegt dat de aanleiding voor dit voorstel was de discussie over de bestuurlijke toekomst van Oegstgeest. Dat onderwerp is zodanig zwaar, dat hij vindt dat alle inwoners van Oegstgeest hierover geraadpleegd moeten worden. Burgers kunnen hierover een uitspraak doen waarna de raad een definitieve beslissing neemt. Gisteravond bleek dat dit onderwerp breed leeft onder de inwoners. Er waren nog veel vragen en veel onduidelijkheden, maar daar is deze fase in het proces ook voor: informatie en kennis aanreiken. De woorden die gisteren werden gezegd, ziet hij als een grote aanmoediging om een referendum te organiseren. Hij hoorde gister ook dat mensen bij de verkiezingen volgend jaar hier een uitspraak over willen doen. Als deze raad een verordening mogelijk maakt en in december gesproken kan worden over het houden van een referendum dan zal dat in zeer goede aarde vallen bij de burgers in Oegstgeest. Er zijn natuurlijk ook andere middelen om de burgers te peilen maar dat is altijd maar een beperkt deel. Het gewicht van dit onderwerp verdient dat elke burger hierover een uitspraak kan doen. Als partijen in deze raad twijfels hebben bij het instrument referendum dan kan overwogen worden een limiet te stellen aan deze verordening, bijv. dat deze geldig is tot 1 april 2014. Dan is er in ieder geval één mogelijkheid geschapen om de burgers op 19 maart een uitspraak te laten doen over de bestuurlijke toekomst. Stel dat de raad in december zou besluiten, dat de raad in elk geval geen fusie met Leiden wil. Als de burgers van Oegstgeest zich massaal achter dat standpunt zouden stellen dan staat Oegstgeest in toekomstige discussies bijzonder sterk. Hij citeert de heer Polak: "... dat er toch in de kern weinig serieuze bezwaren zijn op te werpen tegen de gedachte, dat het hoogste staatsorgaan dat wij kennen – en dat is de verzameling van soevereine burgers – in staat moet worden gesteld om bij

belangrijke onderwerpen zelf een uitspraak te doen". Hij heeft geen argumenten gevonden die die uitspraak tegenspreken.

Burgemeester **Timmers** kon gisteravond niet aanwezig zijn maar op de avond volgende week is zij wel.

De heer **Vogel** vraagt of het college al begin december met een gedegen voorstel naar de raad kan komen.

Burgemeester **Timmers** heeft van Wethouder Tönjann begrepen dat wij goed op schema liggen en als alle organisaties zijn gehoord, is er voldoende tijd om in december met een gedegen stuk te komen waarna de raad een besluit kan nemen.

De heer **Vogel** stelt dat het vierde scenario later is toegevoegd en nog niet uitgewerkt is. Het kan zijn dat de inwoners nog niet precies zien wat dat voor hen gaat betekenen. Hij hecht aan een zeer goed onderbouwd voorstel van het college.

Dat zal zeker gebeuren, aldus Burgemeester **Timmers**. Alle scenario's worden uitgewerkt.

De heer **Teeuwen** zegt dat op 19 september het vierde scenario is toegevoegd en hij kan zich voorstellen, dat dat scenario nog niet geheel uitgewerkt is. Kan december dan gehaald worden? Gisteren werd ook geopperd, dat als alle partijen dit in hun verkiezingsprogramma opnemen het ook helder wordt wat welke partij wil en dan is de uitslag van wat de bevolking wil na de verkiezingen dus ook helder. Een referendum is dan niet nodig.

Burgemeester **Timmers** geeft aan dat Wethouder Tönjann volgende week bij een aantal gemeenten langsgaat en dat hier behoorlijk aan getrokken wordt. De meeste verkiezingsprogramma's zijn al geschreven, maar partijen moeten weten waar zij aan toe zijn zodat zij gedegen aan kunnen geven waar zij voor staan.

Tweede termijn

De heer **Teeuwen** zegt dat het heel belangrijk is de bevolking te consulteren over dit onderwerp. Hier een referendum houden betekent eigenlijk ook dat in de andere gemeenten een referendum gehouden moet worden, want daar geldt dan eigenlijk hetzelfde voor. Er wordt veel publiciteit aan dit onderwerp gegeven, er worden avonden georganiseerd, internet staat voor alle inwoners open, dat zijn mogelijkheden om genuanceerd de mening van de bevolking te horen. Aan een raadgevend referendum kunnen ook andere beweegredenen en manipulatieve zaken vastzitten en bij zo'n belangrijk onderwerp is een genuanceerde vraagstelling van groot belang. Deze raad kan die meningen goed wegen om uiteindelijk een goed afgewogen besluit te kunnen nemen. De politieke partijen dienen dit in hun verkiezingsprogramma's op te nemen want daarmee geven zij duidelijk aan welke kant zij op willen. In december kan weliswaar een besluit genomen worden maar dan gaat een volgende fase in, waarin ook nog meerdere kanten opgegaan kan worden, zo voorziet hij. Ook in deze kwestie is hij van mening dat er betere, meer toegankelijke middelen zijn om de bevolking te raadplegen.

De heer **Vogel** lijkt het goed dit nog een keer in de fractie te bespreken en in de raad met een standpunt te komen. PrO zegt dat de raad in ieder geval een besluit moet nemen en PrO wil ook een limiet stellen aan de termijn; dat vindt hij goed. LO heeft al heel lang in het verkiezingsprogramma staan voor een zelfstandig Oegstgeest te gaan en ook steeds aangedrongen op een goede samenwerking, juist om die zelfstandigheid te behouden. Alle inwoners hebben de mogelijkheid om te participeren. Als de opkomst laag is, kan dat ook uitgelegd worden als: het bestuur is goed bezig. In zowel

Voorhout als Warmond zijn referenda gehouden, waaruit kwam dat de inwoners niet voor de fusiegemeente Teylingen waren maar nu is Teylingen er wel.

Mevrouw **Rosdorff** herhaalt de vraag van gisteravond of het überhaupt mogelijk is in december met een gedegen stuk te komen. De heer Louter antwoordde: nee.

De heer **Van Blitterswijk** zegt in antwoord op de heer Teeuwen dat er inderdaad in de andere gemeenten ook referenda gehouden zouden moeten worden, maar hij spreekt namens het CDA Oegstgeest. Het verkiezingsprogramma van het CDA bestaat uit meerdere punten en in zo'n geval is het een onbetrouwbaar instrument om op basis daarvan te concluderen, dat er een meerderheid van de bevolking voor of tegen is, gespiegeld aan het aantal zetels. De keuze om op iets te stemmen, is een stelsel van overwegingen en kan niet geïsoleerd worden van elkaar. Punt 3, zijnde de mogelijkheid om de verordening weer in te trekken, spreekt hem aan. Hij onderstreept dat niet het belang van het onderwerp het criterium is voor een referendum maar de wezenlijke aard ervan. Er zijn veel belangrijke onderwerpen en een raad moet daarover beslissingen kunnen nemen.

De heer **Van Tongeren** heeft het over het wezenlijke karakter van een besluit als hij spreekt over een belangrijk besluit. Het gaat erom of bewoners met hun invloed op afstand worden gezet; gisteravond werd dat ook helder en dat is een wezenlijk vraagstuk waar hij de bewoners bij wil betrekken. Hij benadrukt dat het referendum niet het doorschuiven van het proces betekent; hij steunt het traject dat is ingezet. De problematiek is complex en de stappen die nu gezet worden, vindt hij adequaat maar niet voldoende. Hij heeft er ernstige bezwaren tegen om de verkiezingen als een soort referendum te zien, vanwege de feiten die het CDA net naar voren heeft gebracht: een verkiezing gaat over een hoeveelheid vraagstukken en niet alleen over de bestuurlijke toekomst. Hij pleit voor een referendum omdat dan ook de andere fracties een compleet beeld neer kunnen leggen waar mensen een uitspraak over kunnen doen. Als het besluit zou zijn: 10 voor een bepaalde vorm en 9 tegen, dan vindt hij dat geen krachtig signaal naar de omgeving en daar gaat het ook om. Ook PrO is een lokale partij en heeft lokaal als uitgangspunt, maar het verkiezingsprogramma van PrO bestaat niet alleen uit lokaal maar ook uit sociaal etc.

De heer **Hessing** zegt dat de passage in de inleiding niet meer dan prikkelend bedoeld was omdat de raad nu juist een besluit neemt. Als dat niet zo wordt opgevat dan haalt hij die passage eruit, want deze voegt niets toe aan het totale verhaal. Bij de totstandkoming van Teylingen zijn ook referenda gehouden.

De heer **Vogel** verduidelijkt dat Voorhout sterk tegen was, Warmond wat minder sterk.

De heer **Hessing** zegt dat een referendum wel een extra handvat geeft om uitvoering te geven aan wat burgers massaal hebben uitgesproken. Hij zou zich gesteund voelen als de lijn die de raad heeft uitgezet breed gedragen wordt door de bevolking. Garanties zijn uiteraard niet te geven. Dit in het verkiezingsprogramma opnemen en dan concluderen dat de partijen die winnen het gelijk aan hun zijde hebben, waagt hij te betwijfelen. Als het gaat om manipulatie spelen juist daar andere krachten. D66 gaat meedoen aan de verkiezingen en zal conform de huidige peilingen ook zetels halen in de komende verkiezingen. In het concept-verkiezingsprogramma blijkt dat D66 voorstander is voor samenwerking in de Leidse regio maar samenvoeging met Leiden niet uitsluit. Dat standpunt zal op zich voor een aantal kiezers beslissend zijn maar zal niet weerhouden, dat D66 van 0 naar 3 zetels zal gaan. Hij deelt niet het standpunt dat de

verkiezingsuitslag richtinggevend kan zijn ook tav het onderwerp bestuurlijke toekomst.

De heer **Teeuwen** merkt op dat de heer Hessing nu een zetelaantal noemt dat geen meerderheid is.

Dat is zo, aldus de heer **Hessing**, maar je kan dus niet stellen dat partijen die winnen het gelijk aan hun zijde hebben. PrO zal voorliggend voorstel in de raad brengen. Hij wacht af of er in de raad een amendement komt bijv. tav een tijdslimiet en zal dat dan in de raad bespreken.

De heer **Vogel** denkt dat LO inderdaad veel meer punten heeft waar LO stemmen mee kan winnen.

De **Voorzitter** concludeert dat dit voorstel als bespreekstuk naar de raad gaat.

10a. Nota Oegstgeest Naar structurele aandacht voor integriteit (95/13)

10b. Gedragscode politieke ambtsdragers gemeente Oegstgeest (94/13)

Burgemeester **Timmers** merkt op dat bijlage 17 *Overzicht aanbevelingen* is uitgedeeld. De bijlagen hebben een maand ter inzage gelegen maar niet alle bijlagen waren meegestuurd.

De heer **Hessing** vindt het goed dat stappen worden gezet in de bewustwording mbt integriteit en het bewust blijven. Dit proces behoeft voortdurend onderhoud en aandacht. Er is een indrukwekkend stuk werk geleverd, dat voldoende handreikingen biedt om te spreken over integriteit op het moment dat dat manifest wordt. De avond die hierover is gehouden, was heel goed want het ligt allemaal niet zo zwart/wit. Als je daar met elkaar over spreekt, leer je daar ook echt wat van. Dat zou ook een nieuwe raad moeten doen. Hij stelt voor aanbeveling 1 uit bijlage 17 aan te scherpen; het woord *kan* dient in ieder geval gewijzigd te worden in *zal*. Met de gedragscode gaat hij akkoord.

De heer **Teeuwen** refereert aan de motie van fractiegenoot Kroon drie jaar terug. Die is goed uitgewerkt en dit wordt gedegen aangepakt. Integriteit behoort inderdaad tussen de oren te zitten, het is een kwestie van mentaliteit. Dit document moet inderdaad levend blijven en moet staan voor het bevorderen en borgen van integriteit. Aanbeveling 6 doet hem deugd; belangrijk dat ook voor de nieuwe raad een avond wordt georganiseerd. Integriteit is eigenlijk een issue dat voor alle belanghebbenden en betrokkenen bovenaan zou moeten staan. De code vervangt twee codes uit 2004 in één document; dat benadrukt de samenhang. Om het belang te onderschrijven, stelt hij voor hier nog even bij stil te staan in de raad.

De heer **Vogel** sluit zich aan bij de vorige sprekers. Politieke ambtsdragers hebben een belangrijke taak: zij kunnen besluiten nemen met soms vergaande consequenties en daar hoort een bepaald gedrag bij. De heer De Rotte benoemde onlangs dat gedrag met de term waardigheid; dat past goed bij het onderwerp integriteit. Het protocol van meldingen van vermoedens van integriteitschendingen, is dat verwoord in aanbeveling 4? Het is een volledig stuk; complimenten daarvoor. In hoofdstuk 5 wordt gesproken over integriteitschendingen; moet niet gesproken worden over vermoedens van integriteitschendingen? Is de vertrouwenspersoon en integriteitfunctionaris één persoon? Ook de handhaving in zijn algemeenheid is belangrijk want gebeurt dat niet, dan ondermijnt dat het handelen van de overheid. De code is prima.

De heer **Braun** zegt dat eigenlijk niemand tegen voorliggend voorstel kan zijn, maar het is jammer dat dit onderwerp in het verleden niet de aandacht heeft gekregen die het verdiende. Jammer dat niet eerder is gereageerd op de goede motie van de VVD;

dan hadden eerder stappen ondernomen kunnen worden. Waarschijnlijk is nu een stukje achterstallig onderhoud weggehaald maar dat moet nu wel onderhouden blijven. Het is heel belangrijk dat ambtenaren ook in een veilige omgeving werken met gescheiden functies.

De heer **Van Blitterswijk** meent dat de titel inderdaad de lading dekt: hiervoor is blijvende aandacht nodig omwille van een intrinsiek besef van integer handelen. Tav de gedragscode merkt hij op, dat het een sterk signaal kan zijn om één gedragscode te formuleren en misschien is dat wel zo zuiver. Raad en college hebben echter verschillende taken en verantwoordelijkheden, en dat wreekt zich al een beetje in art.2: een politiek ambtsdrager houdt geen informatie achter. Voor een collegelid is dat inderdaad een doodzonde, maar als een raadslid vanuit zijn andere hoedanigheid van een betaalde functie informatie heeft dan kan het juist de bedoeling zijn dat hij niet deelneemt aan het debat. Wellicht is het goed vanwege de zuiverheid te overwegen om die gedragscodes dus toch te scheiden.

Burgemeester **Timmers** kreeg vorige week een tweede gewijzigde versie van de handreiking integriteit van politieke ambtsdragers bij gemeenten, provincies en waterschappen. Het lijkt haar goed die aan de leden toe te zenden. De modelgedragscode is in deze versie onveranderd maar wordt nog aangepast. Er wordt constant over nagedacht en het is goed je telkens bewust te zijn of je wel integer handelt of niet. Vorige week heeft zij hier met een aantal ambtenaren over gesproken. Eén daarvan vroeg waarom dit niet als vast onderdeel in het regulier overleg wordt opgenomen; dan schep je naar elkaar ook toe meer openheid en mensen die op kwetsbare plekken zitten, kunnen zo beter hun verhaal kwijt. Dat vond zij een goed voorstel en dat zal zij inbrengen bij de gemeentesecretaris. Handhaving en toezichtstaken horen hier inderdaad bij, maar vooral ook het elkaar aanspreken. Jaarlijks zou een avond voor de raad moeten plaatsvinden zodat ook de raad hierover kan nadenken en discussiëren. Ambtenaren leggen een eed af en daar mist het praten over integriteit. De eed wordt wel afgenomen dat zij integer zullen zijn, maar er wordt niet zo over gepraat als op 26 september gebeurde. Zij wil voorstellen voorafgaand aan de eed in een bijeenkomst met de nieuwe ambtenaren hierover te discussiëren. De VNG heeft geadviseerd om er één code van te maken want er zijn geen A en B politici. In de gedragscode staat ook iets over een gemeentelijke creditcard; dat gaat niet op voor Oegstgeest want Oegstgeest werkt nooit met een gemeentelijke creditcard, dus dat artikel zou eruit kunnen. De **Voorzitter** concludeert dat de voorstellen als bespreekstuk naar de raad gaan.

11. Inhoudelijke mededelingen

Geen opmerkingen.

12. Stukken ter kennisneming

Transitiearrangement Jeugdhulp

De heer **Janssen** heeft via de griffier een brief ontvangen van het portefeuillehoudersoverleg van Holland Rijnland. Die heeft betrekking op een schrijven van een Kamerlid waarin suggesties werden gedaan voor moties die in de raden ingediend zouden kunnen worden. Die moties zijn nog nergens ingediend. Los van de politieke inhoud vond hij het merkwaardig, dat een portefeuillehoudersoverleg brieven naar raden gaat sturen over hoe zij zouden moeten reageren op moties die nog niet zijn ingediend. De politieke controle en het klimaat dat bij gemeenteraden zouden behoren te

liggen, is kennelijk verschoven naar een portefeuillehoudersoverleg. Dat haakt in op het gevoel dat hij kreeg bij de collegenota over het transitiearrangement. Het lijkt alsof de controle op het sociaal domein overgedragen is aan Holland Rijnland zonder dat hier ooit een formeel raadsbesluit over genomen is. Hier maakt hij zich zorgen over want hij wil dat de raad van Oegstgeest meebeslist en in ieder geval ook de kaderstellende rol waar kan maken. Hij wil Wethouder Roeffen meegeven dat de brief van het portefeuillehoudersoverleg niet goed gevallen is en dat dit soort schrijvens van portefeuillehoudersoverleggen niet gewaardeerd worden.

De heer **Reiding** was ook verrast door deze raadsmededeling. De kanttekeningen op de laatste pagina zijn van een dermate gehalte, dat je je kunt afvragen of dit zo simpel te mandateren is. Waar zitten voor deze raad nog de sturingsmogelijkheden op dit dossier? Hij vraagt zich af welke transitie hier nu eigenlijk aan de orde is en om welke cliënten het hier gaat.

Mevrouw **Rosdorff** sluit zich aan bij de vorige sprekers. Zij vindt dat deze stappen te snel zijn gezet.

De heer **Braun** vraagt hoe het nu verder moet; wat verwachten PrO en VVD van het college?

De heer **Janssen** zegt dat voor het transitiearrangement een fatale termijn van 31 oktober is opgenomen en hij vreest dus, dat de raad dit dan maar moet slikken. Hij wil een keer discussie voeren over hoe dit in Oegstgeest ingericht moet worden, met wie gaan we dat doen en wat zijn de risico's. Die vraag heeft hij keer op keer gesteld. De presentatie tijdens de vorige commissievergadering was nog inventariserend van aard maar hij wil hier graag een keer in de raad over spreken. Dit onderwerp gaat de helft zo niet meer van de gemeentelijke begroting beslaan en grote gevolgen hebben voor de inwoners, dus hij vindt het betreuenswaardig dat de raad hier nog niet goed inhoudelijk over gedebatteerd heeft. Dit is ook het college aan te rekenen. Op zo kort mogelijke termijn zou een avond georganiseerd moeten worden om de richting van Oegstgeest te formuleren.

De heer **Reiding** neemt aan dat de heer Janssen bedoelt de gehele 3D-operatie.

Wethouder **Haanstra** zegt dat de raad zijn eigen agenda bepaalt. Het lijkt haar goed dat wanneer er specifieke vragen zijn die van tevoren gesteld worden, zodat het college zich er goed op kan voorbereiden.

De **Voorzitter** stelt voor dat in het Presidium een datum wordt bepaald voor die discussie.

De heer **Reiding** wil graag dat het college dan wel een duidelijke input geeft.

De **Voorzitter** stelt voor dat het college binnenkort met een spoorboekje komt mbt sociale zaken wanneer wat aan de orde komt.

De heer **Braun** zegt dat in die discussie ook meegenomen moet worden, dat Holland Rijnland dit ook gaat doen.

Dat is ook een punt dat de heer **Janssen** aan de orde wil stellen want hij vraagt zich af of dit wel in Holland Rijnland-verband georganiseerd moet worden.

Mevrouw **Rosdorff** benadrukt dat de regio's wel op 31 oktober een plan moeten hebben.

De heer **Reiding** wil nog opmerken, dat het een politiek geladen debat moet zijn en niet een informatieve discussie.

1^e Voortgangsrapportage 2013 van Servicepunt71

De heer **Janssen** heeft met plezier kennisgenomen van de bestuursrapportage; het is een heldere en inzichtelijke rapportage. Op p.11 staat een zin over het realiseren van inkoopvoordelen; die worden weliswaar gerealiseerd bij Servicepunt71 maar in de deelnemende gemeenten moet dan ook iets gebeuren. Het management zou dat moeten doen maar dat gebeurt kennelijk niet altijd (genoeg). Die zin is raadselachtig dus misschien kan er een toelichting op komen. Hoe zit dat in Oegstgeest, wordt het hier wel afdoende gedaan? In de vorige raadsvergadering heeft hij opgemerkt dat het college van Leiden opmerkingen heeft gemaakt over Servicepunt71 in een onderzoeksrapport. De Wethouder zou dat aan de orde stellen bij Leiden; wat is daarvan de stand van zaken?

De heer **Hessing** wil ook graag weten hoe de reactie van Leiden was. Complimenten voor de rapportage. De vraag en capaciteit bij Inkoop matchen niet met elkaar, leest hij; dat vindt hij heel zorgelijk want dat is juist een onderdeel waarop Servicepunt71 moet scoren. Hoe krijgt het opdrachtgeverschap vanuit Oegstgeest op dit punt gestalte? Hier en daar staat dat de bezuiniging op de bedrijfsvoering die wordt doorgevoerd een bedreiging voor het personeel en de geleverde kwaliteit betekent. Daar wil hij graag een toelichting op. "Het WP71 is nog instabiel"; instabiel vindt hij nog een net woord, maar hoe zit het daarmee?

Wethouder **Haanstra** zegt dat morgen een grote netwerkdag plaatsvindt en alle colleges binnen Holland Rijnland gaan op bezoek bij Leiden. Zij heeft haar collega in Leiden gesproken; inmiddels heeft het college van Leiden aan de deelnemende gemeenten een brief gestuurd waarin zij hun standpunt toelichten. Zij zal die brief doorsturen naar de raad. Het college van Leiden geeft daarin aan het belangrijk te vinden met deze gemeenten samen te werken in Servicepunt71. Tav de inkooptaakstelling zegt zij, dat bij de start van Servicepunt71 al werd bedacht dat er voordelen te behalen zouden zijn op de inkoop. Tegelijkertijd wordt echter in de eigen organisatie al ingeboekt dat er inkoopvoordelen zijn. De verantwoording of de targets gehaald worden, worden daarmee ingewikkeld want die voordelen zijn al ingeboekt in begrotingen van deelnemende gemeenten. Er worden nog wel steeds inkoopvoordelen behaald dus dat is mooi. De vraag en capaciteit bij Inkoop matcht niet; daar is een voortgangsrapportage voor, dit wordt gesignaleerd en daar moet vervolgens wat mee gedaan worden. Het opdrachtgeverschap zit in Oegstgeest bij de ene afdeling meer in de vingers dan bij de andere, maar dit krijgt in de nieuwe kernorganisatie een duidelijke plek. Servicepunt71 heeft als opdracht de komende jaren een fors aantal FTE's af te bouwen; dat was de doelstelling. Tegelijkertijd werd begin dit jaar duidelijk dat er nog een forse ontwikkelopgave ligt; die wordt op dit moment ingevuld vanuit Servicepunt71 en ook de deelnemende gemeenten stoppen daar energie in. Het WP71 is inderdaad nog instabiel maar er worden grote slagen gemaakt.

De heer **Janssen** zegt mbt de cryptische tekst over inkoopresultaten, dat hij begrijpt dat er na-ijleffecten zijn maar de zin over de sturing vanuit het gemeentelijke lijnmanagement is onduidelijk. "Inkoopresultaten inzetten voor taakstellende budgetbesparingen": kunnen inkoopresultaten ook voor iets anders ingezet worden? Kan de Wethouder hier schriftelijk op terugkomen?

Wethouder **Haanstra** zal hier navraag naar doen.

De heer **Hessing** merkt op dat het voor de griffie nog steeds niet mogelijk is met een systeem te werken zodat ook hier een ordentelijke tijdregistratie is. Die is wel nodig

omdat de raad wil sturen op wat er bij de griffie gebeurt, maar dan moet daar eerst inzicht in zijn. Hij hoopt dat daar een stap in gezet wordt.

13. Rondvraag

Mevrouw **Rosdorff** verwijst naar de eerdere woorden van de heer Louter, die gisteren stelde dat niet alle zaken al voor december uitgezocht kunnen zijn. Wat verwacht de raad van het product dat er straks ligt? Kan de raad aan de hand daarvan al een keuze voor een scenario maken? Zo niet, wat betekent dat dan voor de benoeming van een nieuwe burgemeester? Benoeming zou tot december uitgesteld worden omdat er dan waarschijnlijk een duidelijk antwoord ligt. Hier moet over nagedacht worden. Zij geeft aan dat er gesprekken met gemeenten hebben plaatsgevonden nav het regeerakkoord, over herindeling en samenwerking. Er is een motie van wantrouwen ingediend inzake de communicatie van de heer Jansen en de heer Franssen. Richting Provinciale Staten wordt gezegd, dat herindeling/samenwerking van onderop zou moeten komen maar in de tussentijd heeft een lid van Provinciale Staten het rapport van Louter van de Oegstgeester website gevestigd. Hij concludeert daaruit dat Gedeputeerde Jansen wel heel erg sturend bezig is geweest, terwijl hij dat aan de andere kant ontkent. Die frictie in communicatie naar twee verschillende gremia vindt zij bijzonder en zij vraagt zich af welk spel hier gespeeld wordt.

De heer **Hessing** neemt kennis van wat Jansen en Franssen in Den Haag vinden; deze raad bepaalt echter haar eigen standpunten.

De heer **Teeuwen** zegt dat de raad niet heeft ingestemd met het feit dat dit allemaal afhankelijk van elkaar gemaakt wordt. Gisteren hoorde hij een aanwezige die allerlei zaken ter tafel bracht waarvan hij dacht: dat doet op dit moment helemaal niet terzake.

14. Sluiting

De **Voorzitter** sluit onder dankzegging de vergadering om 23.50h.